

Ki tud többet a könyvtárról?

1. Melyik dokumentumtípus található meg a legnagyobb mennyiségben a ráckeresztúri könyvtárban?

1 folyóirat 2 könyv X hangoskönyv

2. Milyen adat nem szerepel egy könyvtári könyv „személyi igazolványán”, a kölcsönző cédulán?

1 a szerző neve 2 a mű címe X a könyv borítójának színe

3. Milyen sorrend alapján kerülnek egymás mellé a polcon a könyvek a könyvtárban?

1 nagyság szerint 2 szín szerint X ábécérendben

4. Melyik téma szerinti csoportban találsz meg az *Idegen szavak szótárát*?

1 versek 2 szépirodalom X kézikönyvek

5. Milyen dokumentumban vezeteli a könyvtáros a könyvtárban található könyvek adatait?

1 munkanapló 2 Excel-táblázat X leltárkönyv

6. Mit gondolsz, körülbelül hány kötet található a ráckeresztúri könyvtárban?

1 5-6000 2 15 000 X 2000

7. Mi a címe a magyar könyvtárosok havonta megjelenő alapvető folyóiratának?

1 Könyv, Könyvtár, Könyvtáros
2 Könyvtárosok Kalendáriuma
X Könyvek, Könyvtárak Hírei

8. Kikről neveztek el a székesfehérvári könyvtárat?

1 Vajda János 2 Vörösmarty Mihály X Váci Mihály

9. Minek a rövidítése a KSZR?

1 Könyvtári Szakmai Rend
2 Könyvtárosok Szabad Rádiója
X Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer

10. Hol található a Reguly Antal Műemlékkönyvtár?

1 Keszthely 2 Gyöngyös X Zirc

11. Hogyan nevezzük a Mátyás király budai könyvtárában őrzött kódexeket?

1 corvinák 2 Mátyás-kódexek X bőrkötéses könyvek

12. Melyik városban volt az ókor legnagyobb könyvtára?

1 Alexandria 2 Spárta X Athén

13. Melyik két könyvtár Magyarország nemzeti könyvtára?

1 Országos Széchényi Könyvtár és Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár
2 Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár és Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
X Országos Széchényi Könyvtár és Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára

13+1. Honnan ered a könyvtár szó?

1 finnugor eredetű szó
2 a görög *bibliothéka* tükörfordítása
X latin eredetű szó

KÖNYVMOLY • A Ráckeresztúr Könyvtári, Információs és Közösségi Hely időszaki kiadványa. Szerkesztő: Gajdó Ágnes. Készült Ráckeresztúron, 2020. október 25-én.

KÖNYVMOLY

A RÁCKERESZTÚR KÖNYVTÁRI, INFORMÁCIÓS ÉS KÖZÖSSÉGI HELY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

I. évfolyam 7. szám

2020. október



MOST ÉRKEZETT

Svetlana Alekszijejics: Nők a tűzvonalban

A csupasz, lemeztelenített igazság mindig megdöbbentő, sokkoló, kemény elszánás kell hozzá, hogy szembenézzen vele az olvasó. De ha vállalja, akkor döbbenetes élményben lesz része. Svetlana Alekszijejics vállalta a kérlelhetetlen szembenézést. Nem véletlen, hogy sem hazájában, Belorussziában, sem Oroszországban, melynek nyelvén ír, nem dédelgetett személyiség. Nem szorul rá. Bátor asszony, aki megvívta a maga harcát, és végül győzött. Valami olyasmit tett le az asztalra, ami alapjaiban változtatja meg elképzeléseinket a második világháborúról, a szovjet hadszínterről, arról a gigászi és kíméletlen, embereket, férfit és nőt, felnőttet és gyermeket egyaránt próbára tevő, milliányi emberéletet követelő harcról, amit a Szovjetunió vívott a német megszállók ellen. Hősei szerelemre, családra, gyermeknevelésre született nők, akik belekerültek a háború iszonyatos, embert daráló malmába, s akik nem kapták meg érte az igazi elismerést. Főhajtás is ez előttük, mert ők valahogy kimaradtak a nagy történelemből, a dicső csatákból, az ünneplésből.

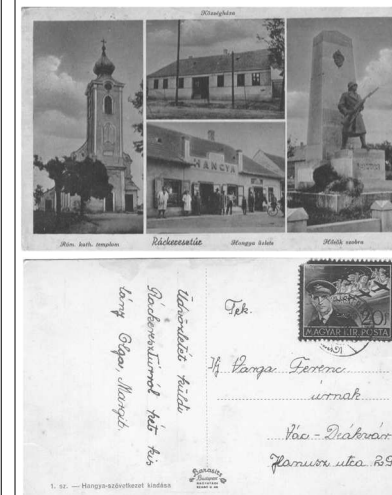
Ilyen kíméletlenül őszinte könyv még nem született a Nagy Honvédő Háború másik arcáról. Korszaks műveket írtak már, Solohov, Szimonov és mások, ám mindegyiket rózsaszín fátyolba borította a győzelem diadala és büszke öröme. Svetlana Alekszijejics nem tud felhőtlenül örülni. Ha végigolvassuk a könyvét, rájövünk, miért.

Svetlana Alekszijejics (1948) Nobel-díjas belorusz író és oknyomozó újságíró. Ukrajnában született, de Fehéroroszországban nőtt fel, 2000-ben a politikai üldöztetés elől disszidált Nyugat-Európába. Több mint tíz év után visszaköltözött Minszkbe.

(Forrás: moly.hu)

OKTÓBER 9.: POSTAI VILÁGNAP

E jeles nap alkalmából egy régi ráckeresztúri képeslapot teszünk közzé, melyre jó pár évvel ezelőtt a vaterán bukkantunk. Íme:



Az 1940-es évekbeli képeslap történetéről a 3. oldalon lesz szó részletesebben.

GÁ

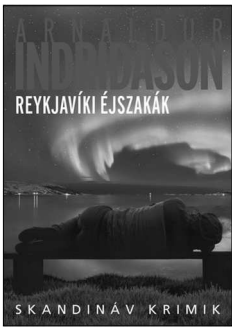
OLVASNI JÓ!

A könyvtár nyitvatartási rendje

hétfő: 15.00–18.00
szerda: 10.00–14.00
péntek: 8.00–12.00



kedd, csütörtök, szombat, vasárnap:
zárva



KRIMIRAJONGÓKNAK AJÁNLJK Arnaldur Indriðason: Reykjavíki éjszakák

„Erlendur nemrég lépett be a rendőrséghez, még nem nyomozó, egyszerű közlekedési rendőr. Éjszaka dolgozik, amikor Reykjavík is tele van autóbalesetekkel, rablásokkal, részegekkel és verekedőkkel, és néha előfordulnak megmagyarázhatatlan halálesetek. Egy nap vízbe fúlva találunk egy hajléktalant, akit Erlendur személyesen ismert, és egy fiatal nő is eltűnik, aki egy klubból tartott hazafelé. Mindkét ügyet hamar lezárják, de Erlendur ösztönei azt súgják, érdemes kutatni a két ember sorsa után. Nyomozásba kezd, s közben elkerülhetetlenül magába szippantja a város sötét oldalát, ahol mindenki vagy bujkál, vagy menekül.”

„Indriðason pompás előzetest alkotott népszerű sorozatához, betekintést engedve abba, hogy miért ilyen borongós Erlendur, és hogy milyen volt, mielőtt teljesen beborult az ég.” (Booklist)

Forrás: moly.hu

„A realista krimi már régóta a skandináv országok legfontosabb kulturális exportcikke – olvastam egy kritikában, s igazat kell adnom a megállapításnak. Magam is nagy kedvvel olvastam végig a szerző, Indriðason Erlendur felügyelőről, ill. nyomozásairól szóló történeteket, közülük több is szívemhez közel áll. Ez a regény utólag íródott, s azt az időszakot mutatja be, amikor a felügyelő még közrendőr volt. A karakter bemutatásakor fény derül különleges érdeklődési körére, empátikus érzékenységére, sőt még izlésére is. Egy zárkózott, introvertált embert ismerünk meg, aki főként munkájának él, s végtelenül tisztességes. A sötét színekkel és durva eseményekkel megrajzolt – egyébként világos – reykjavíki éjszakák világában könnyen megértjük, hogyan vált Erlendur felügyelő a későbbiekben egy meglehetősen szomorú, magának való, zárkózott, megkeseredett emberré, s élet- és munkatapasztalatai alapján eredményes nyomozóvá. A sorozatba jól illeszkedő könyv, tetszett!”

(Bla értékelése, mely a moly.hu-n olvasható.)

A könyvtárból a szerző *Kihantolt bűnök és Reykjavíki éjszakák* című kötete kölcsönözhető ki.



RAJZOLJ MEDVÉT! Továbbra is várjuk a rajzokat.

A cím: rackeresztur@vmk.hu



OKTÓBERBEN SZÜLETETT

**ITALO CALVINO író
(1923–1985)**

„Írni mindig azt jelenti, hogy elrejtünk valamit, mégpedig oly módon, hogy azután megtaláltsassék.”

„Mindketten egymás olvasmányai vagytok, a saját meg nem írt történetét olvassa mind-egyikőtök a másikban.”



Családtörténet képeslapokból

Kelt Budapest

Kedves szüleim, itt küldöm a fényképem, amelyben láthatják, hogy a trének hogy mennek gyakorlatra, csak hogy még a municíós kocsi hiányzik, amely úgy néz ki, mint egy kisebb ágyú, csak hogy cső nincs rajta. Újságot nem tudok, mint hogy egészségesek vagytok. Hogy vannak kedves szüleim? Egészségesek-e? Csókolom mindnyájukat: Lajos

Hét éve költöztünk a fővárosból a Fejér megyei Ráckeresztúrra, édesapám szülőfalujába. Az első utam a postára vezetett, mert minden településen, ahol megfordulunk, vásárolunk képeslapot, hogy kis Ági ne csak a szívében őrizze Magyarország községeit, városait. Szép gyűjteményét sajnos nem sikerült XXI. századi ráckeresztúri lappal gazdagítani, de nem adtuk fel. Az egyik legnépszerűbb internetes piactéren bukkantam az 1940-es években futott képeslapra, amit a Hangya-szövetkezet megbízásából *Barasits* (Budapest, Nagyatádi Szabó utca 46.) adott ki. A postabélyegzőn a Ráckeresztúr felirat jól olvasható, sajnos az évszám nem, csak sejteni lehet, hogy 1942-ben vagy nem sokkal utána íródott, a lapon ugyanis a *Horthy István* emlékére kiadott gyászbélyeg látható. A címzett *ifj. Varga Ferenc, Vác-Deákvár, Hanusz utca 29.*: „Üdvözlétet küldi Ráckeresztúrról két kis lány *Olga, Margit*”. Gyöngybetűs kézírás Olgáé, jól látható, hogy Margit másik tollal rajzolta oda a nevét, szintén kalligrafikus betűkkel. Vajon kik lehetnek ők? – tűnődtem, jó volna kinyomozni, de aztán idővel elfeledtem az egészet, a lapot a többi képeslap közé tettem.

Idén, a centenáriumhoz kapcsolódva az első világháború nyomait kezdem kutatni a településen, és egy alkalommal értékes dokumentumokat kaptam. Több mint százestendő fotográfiákat, képeslapokat vehettem kézbe *Sinka Ferencné Bendák Margit* jóvoltából. Az egyik képeslapon látható katona Margitka nagypapája, *Végh Lajos (1886–1953)*, aki később hentesként működött Ráckeresztúron. A felvétel 1908 nyarán készült Budapesten. Az ott állomásozó császári és királyi haderő akkor vonult gyakorlatra, feltehetően már Bosznia és Hercegovina megszállására készülődve. A lóháton ülő Végh Lajost egy VI. kerületi fényképész, *Magyar Imre* örökítette meg, ám ennél sokkal érdekesebb a képeslap hátoldalán olvasható írás. A postabélyegzőn szereplő dátum: 908 JUL 30. A lapon ez áll (mai helyesírással írva):

Megtudtam, hogy Végh Lajos feltehetően még a világháború kirobbanása előtt leszerelt, Ráckeresztúron lett hentes és mészáros. 1927. január 2-án vette feleségül *Kucsera Margitot*, 1928. február elején ikreik születtek, két fiú, akik csak néhány órát éltek. Decemberben újra ikerpárral áldotta meg őt és feleségét a Teremtő, a kislányok az *Olga* és a *Margit* nevet kapták. Ekkor még nem sejtettem, hogy a fiókunkban rejlő régi ráckeresztúri képeslapot ez a két kis lány írta. Margitka megmutatta a családi fotoalbumot és nagynénje, *Olga* néni esküvői fényképét, amin a násznép is látható (köztük édesapám bátyja és felesége). A kép hátlapján gyöngybetűs írás: „Szeretettel Margitkának Olgától 1949. aug. 20.” Azonnal felismertem: Végh Olga és Végh Margit küldte tehát az üdvözlétet ifj. Varga Ferencnek!

Margitka nemrég még megmutatta *Olga* néninek a több mint hetven évvel korábban írt képeslapot, ő emlékezett is rá, de sajnos személyesen már nem tudtam vele találkozni, beszélgetni: november elején visszaadta lelkét Teremtőjének. *Szent Ágoston* szavai adhatnak erőt az itt maradtaknak a fájdalom elviseléséhez: „Aki szereteteinek szívében él, az nem halt meg, csak távol van, és mindenki, aki hazatér az Urhoz, a családban marad.” A fényképekből összeállított családtörténet nemcsak a leszármazottaknak lehet fontos, hanem Ráckeresztúr község lakóinak is, hiszen az egyes emberek történetéből rajzolódik ki egy-egy nagyobb közösség története – végső soron a történelmünk.

Gajdó Ágnes

(Az írás megjelent az Új Ember hetilap Mértékadó c. mellékletében 2014. december 8-i számában.)